

SZABÁLYSÉRTÉSEK ÉS BŰNCSELEKMÉNYEK ÁRVÍZVÉDELEM IDEJÉN

Baja, 2019. november 21.

Nagy Zoltán András

NKE RTK Bűnügyi-, Gazdaságvédelmi és Kiberbűnözés Elleni Tanszék

Katasztrófa fogalma:

2011. évi CXXVIII. törvény

a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról

Katasztrófa: a veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetve e helyzet kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet, amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeiket, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit, és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését, illetve nemzetközi segítség igénybevételét igényli.

TERMÉSZETI KATASZTRÓFÁK:

- Hidrológiai katasztrófák
- Geológiai katasztrófák
- Tűzkatasztrófák
- Klimatikus/légköri katasztrófák

Magyarország veszélyeztetettsége

Árvízvédelem rövid története

- 1 -

- XII. sz. Csallóköz védelme,
- 1426. Királyi rendelet: Somorja község védelme,
- 1569. Királyi rendelet: Csallóköz védelmének megerősítése,
- XIII – XIV. sz. Debrecen - Hortobágy vidékén vizek levezetésére szolgáló csatornák építése,
- 1635. évi LXIV tc. a Rába medrének kitakarításának megvizsgálására biztosok kirendelése,
- 1871. évi XXXIX. tv. „ármentesítő társulat megalakítása”,

Árvízvédelem rövid története - 2 -

- 1885. évi XXIII. tc. vízjogi törvény, a partot és töltéseket érintő rendelkezések,
- 1995. évi LVII. a vizek kártételei elleni védelem és védekezésről,
- 232/1996. (XII.26.) Korm. rend. a vizek kártételei elleni védekezés,
- 10/1997. (IX. 19.) Korm. rend. a folyók mértékadó árvízszintjéről.

AZ ÁR- ÉS BELVÍZ ELŐTT

Az ár- és belvízvédelmi szabálysértés, Sztv. 246.§ (1)

- *„a) az ár- vagy belvízvédelmi biztonságot, az árvízvédelmi vagy belvízvédelmi védőmű megóvását, vagy a vízfolyások és természetes tavak medrének épségét biztosító szabályokat vagy hatósági előírásokat megszegi,*
- *b) az ár- vagy belvízvédelmi védműveket, eszközöket rongálja,*
- *c) a vizek medrébe olyan tárgyat vagy anyagot juttat, építményt helyez el, vagy ott olyan tevékenységet folytat, amely a víz lefolyását akadályozza vagy megváltoztatja.”*
- **Ad a) a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet**
- **a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról**
- **5. § (1)** A nagyvízi mederben a termőföld más célú hasznosításának megvalósítására, a művelési ág megváltoztatására, valamint építménynek a nagyvízi mederben történő elhelyezésére vonatkozó hozzájárulás megadása előtt a folyószakasz mederkezelőjének vizsgálnia kell a kérelemben foglaltaknak az árvíz és a jég levonulására gyakorolt hatását.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti vizsgálatot követően a nagyvízi mederben a termőföld más célú hasznosításához, a művelési ág megváltoztatásához a mederkezelő nem járulhat hozzá, ha az az árvíz és jég levonulását akadályozza vagy kedvezőtlenül befolyásolja.
- **Ad b) Rongáláshoz: 50.000.- forint felett bűncselekmény.**
- Árvíz idején a védművek rongálása akár Közveszélyokozás bűntette is lehet.

Az ár- és belvízvédelmi szabálysértés, Sztv. 246.§ (1)

- *d) a part mentén fekvő ingatlanának művelésével, az azon levő létesítmények kezelésével vagy fenntartásával a vizek természetes folyását, a meder és a part, valamint a parti és part menti létesítmények állapotát és üzemelését veszélyezteti, vagy ezek fenntartási munkáinak végzését akadályozza,*
- *e) az árvízvédelmi töltést vagy a vízkárelhárítási célú tározó töltését jogszabálytól eltérő módon veszi igénybe, járművel engedély nélkül közlekedik, a töltés menti sávot, a nagyvízi meder területét vagy a parti sávot a jogszabálytól eltérő módon használja, továbbá a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területre vonatkozó rendelkezéseket megszegi.*
- 30/2008. (XII. 31. továbbiakban: R.) KvVM rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról
- **Ad e): R. 30. § (1)** „Az árvízvédelmi töltésbe épülő létesítményt úgy kell kialakítani, hogy a talajmozgásokat rugalmasan, káros elváltozás nélkül kövesse, a töltésen való közlekedést, a védekezést, a fenntartási és töltésfejlesztési munkákat ne akadályozza, az árvízvédelmi biztonságot ne csökkentse, továbbá a mélyvezetésű műtárgyak mérete a mászhatóságot biztosítsa.”

Ár- és belvíz idején - 1 -

Valótlan bejelentés szabálysértése

- **Sztv. 175.§ (1)** Aki a hatóságnál vagy közfeladatot ellátó szervnél vészhelyzetről ... valótlan bejelentést tesz...
- (2) Szabálysértés az is, ha a hamis bejelentés alapján a hatóság vagy a közfeladatot ellátó szerv szükségtelenül a bejelentésben megjelölt helyszínre vonul vagy egyéb intézkedésre kényszerül.

Közveszéllyel fenyegetés bűncselekménye

- **Btk. 338.§ (1)** Aki a köznyugalom megzavarására alkalmas olyan valótlan tényt állít, híresztel, vagy azt a látszatot kelti, hogy közveszéllyel járó esemény bekövetkezése fenyeget...
- (2)a köznyugalmat súlyosan megzavarta.

Ár- és belvíz idején - 2 -

Közveszélyokozás - 1 -

(e körben a legsúlyosabb bűncselekmény)

- **Btk. 322. § (1)** *Aki közveszélyt idéz elő, vagy a közveszély elhárítását, illetve következményeinek enyhítését akadályozza, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő*
- (2) *A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt*
 - *a) csoportosan,*
 - *b) különösen nagy vagy ezt meghaladó kárt okozva vagy*
 - *c) bűnszövetségben*
- *követik el.*
- *Árvíz okozása tipikusan közveszélyt okozó bűncselekmény*
- *Ad 2) § (b) pont): a szándékos közveszélyokozásból eredő kárérték: ötvenmillió forint feletti összeg.*

Ár- és belvíz idején - 3 -

Közveszélyokozás - 2 -

(e körben a legsúlyosabb bűncselekmény)

- **322.§ (3) ha a bűncselekmény halált okoz....**
- *(5) Aki a közveszély okozását gondatlanságból követi el, vétség... különösen nagy vagy ezt meghaladó kár esetén,... halál okozása esetén.*
- *(6) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a közveszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.*
- Ad 3) halált szándékosan nem okozhat (csak gondatlanság jöhet szóba).
- Ad 5) A gondatlan közveszélyokozásból eredő káréték: ötvenmillió forint feletti összeg.

Ár- és belvíz idején - 4 -

Közveszélyokozás - 3 -

(e körben a legsúlyosabb bűncselekmény)

- **322. § (1)** *Aki a közveszély elhárítását, illetve következményeinek enyhítését akadályozza....*
- Az árvíz elhárításában dolgozók munkájához szükséges eszközök eljuttatását akadályozza, a helyszín megközelítését megnehezíti pl. akadályokkal, megtévesztő jelzéssel, a mentéshez, a kárelhárításhoz használt eszközök megrongálásával.
- Második fordulatában a következmények enyhítésének akadályozása szerepel, amely megvalósulhat akkor, ha pl. a segítségre szoruló lakosok ellátását, a kármentésben résztvevő személyeket, járműveiket akadályozza, azokat késlelteti, továbbá bármely olyan magatartás az árvíz, mint közveszély következményeinek enyhítését gátolja. Az elkövető nem lehet polgári védelmi szolgálatra rendelt személy.

Polgári védelmi kötelezettség megszegése

(csak a pv-re beosztottak követhetik el)

■ Szabálysértés

- *Sztv. 215/C.§ Az a gazdasági, anyagi szolgáltatásra kötelezett személy, aki a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvényben meghatározott gazdasági, anyagi szolgáltatási kötelezettségének nem, vagy nem a jogszabályban vagy végrehajtható határozatban megjelölt határidőben tesz eleget, szabálysértést követ el.*

■ Bűncselekmény

- *Btk. 429. § (1) Aki a polgári védelmi szolgálatát nem látja el...*
- *(2) ...ha a bűncselekmény súlyos veszélyt idéz elő.*
- *(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el,*
- *Btk. 433.§ (2) A polgári védelmi kötelezettség megszegése ... szükségállapotban és veszélyhelyzetben, a szolgáltatási kötelezettség megszegése veszélyhelyzetben is elkövethető.*

Segítségnyújtás elmulasztása bűncselekménye

- *Btk. 166. § (1) Aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van...*
- *(2) ... ha a sértett meghal, és életét a segítségnyújtás megmenthette volna.*
- *(3) ... ha a veszélyhelyzetet az elkövető idézte elő, vagy ha a segítségnyújtásra egyébként is köteles.....*

A kitelepített, kimenekített lakó üresen hagyott házaiba betörök is járhatnak (lopás Btk. 370.§

- Ha rábízott dolgot nem adja vissza,
- sikkasztásnak (Btk. 372.§) minősül.
- Nem létező segélyszervezet nevében pénzt kérnek, akkor az csalásnak
- (Btk. 337.§) minősül.

ALAPÍTVÁNYOK

FEKETÉN FEHÉREN

„Meg fog lepődni, mire költik az Ön pénzét.....“

Több mint 30 000 alapítvány és egyesület feketén fehéren.....

Már csak: **06 nap 05 óra 15 perc 31 másodperc**

WWW.ALAPITVANYOKFEKETENFEHEREN.HU

Bármilyen észrevételét, szervezetekkel kapcsolatos bejelentését várjuk:

eszrevet@alapitvanyokfeketenfeheren.hu

Bejelentések száma: 4306

AFF Média zRt

1133 Budapest Victor Hugó utca 18-22

Fertőző betegség elleni védekezés elmulasztása szabálysértés

- **239. § (1) Aki**
- *a) a védőoltásra, a fertőző betegségekre, a fertőző betegekre vagy a fertőzésre gyanús személyekre - ideértve a gümőkóros, a nemibeteg, a trachomás vagy erre gyanús személyeket is -, továbbá a járványügyi megfigyelésre vagy ellenőrzésre és a fertőtlenítésre vonatkozó egészségügyi jogszabályt, vagy az ilyen jogszabály alapján kiadott egészségügyi rendelkezést, továbbá*
- *b) a rágcsáló és rovarirtásra vonatkozó egészségügyi jogszabályt, vagy az ilyen jogszabály alapján kiadott egészségügyi rendelkezést*
- *megszegi, szabálysértést követ el.*
- *(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.*

Összegzés

- - Lakosság tájékoztatása: a jogellenes magatartásokról, egyszerű, érthető szöveggel, lakossági fórumokon, hirdetőtáblákon, önkormányzat segítségével, civil közösségekben stb.
- - Drón működtetésének szabályai katasztrófavédelmi területen.
- - Események történeti tényállásában a konkrét körülmények pontos leírása, a későbbi jogi vizsgálatok, tapasztalatok feldolgozása miatt.
- - Szorosabb együttműködés az NKE-n belül: átoktatás, szimulációs gyakorlatok, valós térbeli gyakorlatok, „éles helyzetekben”.

Köszönöm szíves figyelmüket!

nagy.zoltan.andras@uni-nke.hu